

Samen besturen, werken aan leefbaarheid

Vertrouwen als vertrekpunt

Coalitieakkoord 2026-2030

Gemeente in beweging

De gemeente Purmerend staat aan het begin van een nieuwe bestuursperiode. Een periode waarin onze gemeente blijft groeien en waarin belangrijke maatschappelijke opgaven om aandacht vragen. We bouwen woningen, werken aan bereikbaarheid, investeren in duurzaamheid en zorgen ervoor dat inwoners kunnen rekenen op passende ondersteuning wanneer dat nodig is.

Tegelijkertijd worden de vraagstukken waarvoor wij staan steeds complexer. Wonen, mobiliteit, economie, klimaat, zorg en leefbaarheid hangen nauw met elkaar samen. De ruimte is schaars, financiële middelen staan onder druk en de uitvoeringskracht van overheid en samenleving kent grenzen. Het overdrachtsdossier aan de nieuwe gemeenteraad laat zien dat de komende jaren niet zozeer draaien om het ontwikkelen van nieuwe visies, maar vooral om het vinden van de juiste balans. Tussen groei en leefbaarheid. Tussen ambitie en uitvoerbaarheid. Tussen tempo en draagvlak. En tussen investeren in de toekomst en het behouden van wat inwoners vandaag waarderen aan onze gemeente.

Geen eindpunt, maar een vertrekpunt

Dit akkoord is bewust een akkoord op hoofdlijnen. Het beschrijft niet voor ieder vraagstuk een uitgewerkte oplossing, maar dient als een gezamenlijk kompas. Het beschrijft de waarden die ons verbinden, de opgaven die wij herkennen en de richting die wij willen volgen. De verdere uitwerking vraagt om gesprek met de inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gehele raad en dus samenwerking en gezamenlijke afwegingen gedurende de bestuursperiode.

In verbinding met de samenleving

Participatie is voor ons geen sluitstuk van besluitvorming, maar een essentieel onderdeel daarvan. Mensen moeten eerder worden betrokken bij ontwikkelingen die hun leefomgeving raken. Daarbij zijn wij helder over verwachtingen en over de invloed die inwoners daadwerkelijk kunnen uitoefenen. Niet iedere wens kan worden overgenomen, maar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties mogen wel verwachten dat hun inbreng serieus wordt betrokken bij de uiteindelijke afweging. Openheid, betrouwbaarheid en wederzijds respect vormen daarbij de basis. Alleen wanneer inwoners ervaren dat hun stem serieus wordt genomen, kan vertrouwen groeien.

Vertrouwen als opdracht

De titel van dit akkoord luidt niet voor niets: Vertrouwen als vertrekpunt. Wij realiseren ons dat vertrouwen niet vanzelfsprekend is. De periode die voorafging aan dit akkoord is voor veel betrokkenen intensief geweest. Verschillende partijen hebben het proces op verschillende manieren beleefd. Dat heeft op sommige momenten geleid tot teleurstelling, spanning en afnemend vertrouwen.

Wij erkennen dat deze gevoelens bestaan. Tegelijkertijd geloven wij dat vertrouwen niet ontstaat doordat verschillen verdwijnen of doordat iedereen het met elkaar eens is. Vertrouwen groeit wanneer mensen elkaar blijven ontmoeten, afspraken nakomen, naar elkaar luisteren en bereid zijn samen te werken, juist wanneer standpunten verschillen. Daarom zien wij vertrouwen niet als een beschrijving van de huidige situatie, maar als een gezamenlijke opdracht voor de komende bestuursperiode. Een opdracht voor het college, voor de gemeenteraad, voor de ambtelijke organisatie en voor onszelf.

Samen besturen

Met dit akkoord nemen de initiatiefnemende partijen verantwoordelijkheid voor het bestuur van de gemeente. Tegelijkertijd erkennen wij dat de toekomst van Purmerend en de Beemster niet door enkele partijen alleen wordt vormgegeven. Wij willen werken vanuit het principe van samen besturen. Dat betekent dat belangrijke ontwikkelingen vroegtijdig met de gemeenteraad worden besproken en dat actief wordt gezocht naar draagvlak voor belangrijke keuzes. Goede ideeën verdienen een eerlijke beoordeling op inhoud, ongeacht van welke partij zij afkomstig zijn.

Wij spreken daarbij uit dat het college bestuurt namens de gehele gemeente. Wethouders zijn er voor alle inwoners en voor de gehele gemeenteraad. Dat vraagt om een open houding, laagdrempelig contact en het tijdig delen van informatie en ontwikkelingen, zodat de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende rol goed kan vervullen.

Het college is zichtbaar aanwezig in de gehele gemeente. Daarom kiezen wij er niet voor om afzonderlijke wijkwethouders aan te wijzen. Het college draagt gezamenlijk verantwoordelijkheid voor stad, dorpen en buitengebied en hoort dan ook herkenbaar te zijn en in gesprek te gaan met inwoners, ondernemers en werknemers in deze gebieden. Om gevoel te houden met wat er leeft in de samenleving, vergadert het college periodiek op locatie en worden regelmatig gezamenlijke werkbezoeken georganiseerd in verschillende delen van de gemeente.

Daarnaast willen wij de gemeenteraad eerder betrekken bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Waar mogelijk werken wij met startnotities, zodat de gemeenteraad aan de voorkant richting kan meegeven aan belangrijke beleidsontwikkelingen.

De partijen die deelnemen aan de coalitie spreken nadrukkelijk uit dat zij ook de partijen die geen deel uitmaken van de coalitie willen uitnodigen om mee te denken over de uitwerking van plannen en beleid. Dit heeft zich vertaald in een bijdrage aan punten op hoofdlijnen en in sommige gevallen ook heel specifieke ideeën, die meteen door alle partijen als noodzakelijk en goed werden beschouwd. Om die reden staan op sommige plekken in dit akkoord plannen die meer de diepte ingaan. Dit is geen eenmalige uitnodiging, maar een houding die gedurende de gehele bestuursperiode zichtbaar zal zijn. Zoals dat ook is gebeurd in de aanloop naar het opstellen van dit akkoord.

Tegelijkertijd vraagt deze houding ook iets van alle fracties binnen de gemeenteraad. Een akkoord op hoofdlijnen kan alleen functioneren wanneer partijen bereid zijn elkaar op inhoud te ontmoeten en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst van onze gemeente.

Partijen en raadsleden, ook binnen de coalitie, behouden daarbij altijd de ruimte om zelfstandige afwegingen te maken. Verschillen van inzicht horen bij een gezonde democratie. Juist door respectvol met elkaar in gesprek te blijven en inhoudelijke verschillen bespreekbaar te maken, versterken wij het lokaal bestuur.

Purmerend, Beemster en ...

Actueel is een mogelijke fusie met drie buurgemeenten: Landsmeer, Oostzaan en Wormerland. Eventuele bestuurlijke samenwerking of een fusie met buurgemeenten wordt alleen zorgvuldig en stap voor stap verkend. Daarbij staat het belang van inwoners, de kwaliteit van dienstverlening en het behoud van lokale identiteit centraal.

Regionale samenwerking

De gemeenten binnen de regio Zaanstreek-Waterland zijn nauw met elkaar verbonden. Op veel terreinen wordt gezamenlijk opgetrokken en worden taken in regionaal verband georganiseerd. Deze samenwerkingen vormen een belangrijk onderdeel waarop gemeenten hun taken uitvoeren en maatschappelijke opgaven organiseren. Een sterke regio biedt belangrijke voordelen voor inwoners. Zo wordt nauw samengewerkt in de Veiligheidsregio, de GGD en op tal van andere onderwerpen.

Ook wordt breder in MRA-verband gezamenlijk opgetrokken waarbij gesproken wordt over gemeentegrens overstijgende thema's die gemeenten in breder verband met elkaar verbindt, denk aan woningbouw en mobiliteit. Tegelijkertijd investeren we in contacten met Noord-Hollandse gemeenten buiten onze regio.

Kansen benutten en krachten bundelen

De verbinding met Noord-Hollandse gemeenten, MRA en provincie heeft ons al het nodige gebracht, met name in de contacten en samenwerking. Maar ook op het gebied van kennisdeling en gezamenlijke inzet op thema's, zowel intern in onze organisatie maar ook regionaal en bovenregionaal. We zien de meerwaarde van verbinding met Noord-Hollandse gemeenten, provincie, Den Haag en Brussel en blijven hierin actief investeren. De positie van Purmerend als robuuste centrumgemeente zorgt voor slagkracht op verschillende thema's.

Samen leren

Wij kiezen bewust voor een manier van besturen die in onze gemeente nog niet eerder op deze wijze is toegepast. Dat vraagt iets van iedereen. Van het college, dat ruimte moet laten voor inbreng, debat en nieuwe inzichten. Van de gemeenteraad, die een actievere rol krijgt in de verdere uitwerking van beleid. En van de ambtelijke organisatie, die deze werkwijze ondersteunt en helpt vormgeven.

Wij verwachten niet dat deze manier van samenwerken vanaf de eerste dag perfect verloopt. Nieuwe werkwijzen vragen tijd. Rollen moeten soms opnieuw worden gevonden. Verwachtingen moeten worden uitgesproken en ervaringen zullen onderweg tot nieuwe inzichten leiden.

Dat betekent dat wij elkaar ruimte moeten geven om te leren. Dat vraagt ook dat wij fouten durven erkennen wanneer zaken niet lopen zoals vooraf bedacht. Niet om elkaar daarop af te rekenen, maar om daarvan te leren en samen verder te komen. Alleen door kritisch naar onszelf te blijven kijken en bereid te zijn om te leren, kunnen wij het vertrouwen in het lokaal bestuur versterken. Niet vanuit vrijblijvendheid, maar vanuit de gezamenlijke overtuiging dat een andere bestuurscultuur alleen kan ontstaan wanneer mensen bereid zijn om samen te groeien. Wij verwachten geen vlekkeloos proces. Wel spreken wij uit dat wij elkaar blijven opzoeken, met elkaar in gesprek blijven en bereid zijn onderweg te leren.

Van hoofdlijnen naar uitvoering

Dit akkoord vormt het begin van de bestuursperiode, niet het einde ervan. Het nieuwe college werkt de uitgangspunten uit dit akkoord uit in een uitvoeringsprogramma. Daarbij worden de gemeenteraad, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties actief betrokken. Op belangrijke thema's worden afwegingen inzichtelijk gemaakt en wordt ruimte geboden voor het gesprek over prioriteiten, tempo en uitvoerbaarheid. Zo ontstaat een werkwijze waarin keuzes niet uitsluitend aan het begin van een bestuursperiode worden gemaakt, maar gedurende de bestuursperiode zorgvuldig worden ontwikkeld en besproken.

Samen werken aan leefbaarheid

De komende jaren willen wij werken aan een gemeente waar mensen prettig kunnen wonen, werken, ondernemen en samenleven. Een gemeente die groeit zonder haar karakter te verliezen. Een gemeente die ruimte biedt aan nieuwe ontwikkelingen en tegelijkertijd oog houdt voor de kwaliteit van de leefomgeving.

Dit akkoord bevat niet alle antwoorden op de grote opgaven waar we voor staan. Het beschrijft hoe wij samen richting willen geven aan de toekomst. Vanuit vertrouwen als vertrekpunt kiezen wij ervoor om samen te besturen, samen te leren en samen te werken aan leefbaarheid.

Voor de inwoners van vandaag én voor de generaties die volgen.

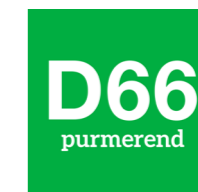
Namens de formerende partijen:

Sanda van Dam
GroenLinks-PvdA

Melissa Rotteveel
VVD

Mark Intres
D66

Kathleen Visser-Schotman
Theo Neep
Ouderenpartij AOV
Purmerend-Beemster

Jordi Albers
GBP

Erik Struijlaart
PB21

Melvin Smid
Lijst Melvin Smid

Inhoud

Samen besturen, werken aan leefbaarheid

Voorwoord

Gemeente in beweging, vertrouwen als opdracht, samen besturen, samen leren

1. Ruimte voor de toekomst

Ambities, middelen en uitvoeringskracht in balans

8

Financiële gezondheid

Prioriteiten

Verantwoord investeren

Scherpe keuzes

2. Bouwen aan een gemeente voor huidige én toekomstige generaties

Wonen voor huidige én toekomstige generaties

14

30-40-30

Jongeren
Gezinnen
Senioren

Oostflank gefaseerd

Stad en landschap

3. Verbonden en bereikbaar

Mobiliteit die past bij een leefbare gemeente

20

Fiets(veiligheid) en wandelen

Openbaar vervoer

Bereikbaarheid en parkeren

Toekomstige rondweg

4. Veiligheid en leefbaarheid

Veilig voelen in iedere wijk, buurt en ieder dorp

26

Handhaving en toezicht

Preventie en perspectief

Cyberveiligheid en weerbaarheid

Veilige wijken en dorpen

5. Kansrijk opgroeien en samenleven

Meedoen, ontwikkelen en omzien naar elkaar

32

Onderwijs en talent

Gezond en zelfstandig

Inclusie en meedoen

Zorg en ondersteuning

6. Een levendige stad en sterke polder

Ondernemen, ontmoeten en beleven

38

Ondernemers en economie

Cultuur en evenementen

De Beemster en landbouw

Recreatie en toerisme

7. Verantwoord vooruit

Duurzaamheid die werkt

44

Energie en verduurzaming

Klimaatadaptatie en water

Groen en biodiversiteit

Circulaire economie

8. Participatie als vertrekpunt

Samen bouwen aan vertrouwen

50

Inwoners-participatie

Burgerberaad en inwonerspanels

Transparantie en terugkoppeling

Stad én de Beemster

Hoofdstuk 1 - Ruimte voor de toekomst

Financiële
gezondheid

Prioriteiten

Verantwoord
investeren

Scherpe
keuzes

Hoofdstuk 1

Ruimte voor de toekomst

Niet alles kan tegelijk

Purmerend staat voor grote opgaven. We bouwen woningen, investeren in bereikbaarheid, werken aan een duurzame leefomgeving en ondersteunen inwoners die hulp nodig hebben. Tegelijkertijd groeien de kosten, neemt de druk op voorzieningen toe en wordt de uitvoering van maatschappelijke opgaven steeds complexer.

De komende jaren vraagt dit om realisme. Niet alles kan tegelijk. Niet iedere wens kan direct worden gerealiseerd en niet iedere ontwikkeling kan met dezelfde snelheid worden uitgevoerd. Dat vraagt om keuzes.

De gemeente staat daarbij voor een aanzienlijke financiële opgave van vele miljoenen euro's. Op verschillende beleidsterreinen groeien de uitgaven sneller dan op de lange termijn houdbaar is, terwijl de maatschappelijke opgaven groot blijven. Dat vraagt om keuzes die verder gaan dan incidentele besparingen of kleine aanpassingen. Het vraagt om een fundamentele afweging van prioriteiten, tempo en uitvoerbaarheid.

Ons uitgangspunt is daarbij helder: ondersteuning moet beschikbaar en betaalbaar blijven voor inwoners die deze het hardst nodig hebben. Alleen door duidelijke prioriteiten te stellen en ambities, middelen en uitvoeringskracht met elkaar in balans te brengen, kunnen wij werken aan een gemeente die ook op de lange termijn leefbaar, financieel gezond en toekomstbestendig blijft.

Ambitie en uitvoeringskracht in balans

De afgelopen jaren zijn veel plannen ontwikkeld en zijn investeringen in gang gezet. Daarin is veel tijd, energie en deskundigheid geïnvesteerd door inwoners, maatschappelijke organisaties, bestuurders en medewerkers van de gemeente. Wij hebben waardering voor dat werk.

Tegelijkertijd zien wij dat de stapeling van ambities, investeringen en maatschappelijke opgaven vraagt om nieuwe afwegingen. Het is onze verantwoordelijkheid om steeds opnieuw te beoordelen wat haalbaar, wenselijk en uitvoerbaar is.

Wij willen ambities, middelen en uitvoeringskracht weer met elkaar in balans brengen. Dat betekent dat niet alleen nieuwe plannen, maar ook bestaande projecten, subsidies, werkwijzen en investeringen tegen het licht gehouden moeten kunnen worden. Daarbij kijken wij niet alleen naar financiële gevolgen, maar ook naar maatschappelijke effecten, draagvlak en uitvoerbaarheid.

Dat betekent ook dat niet alles tegelijk kan worden uitgevoerd. Sommige ontwikkelingen zullen meer tijd vragen, worden gefaseerd of krijgen op een later moment een vervolg. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de Schapenmarkt, die we gedurende deze periode van financiële schaarste pauzeren.

Eerst slimmer, dan kiezen

Bij het maken van keuzes hanteren wij een duidelijke volgorde:

1. Allereerst kijken wij hoe werkzaamheden efficiënter kunnen worden georganiseerd. Wij benutten kansen die digitalisering, innovatie en samenwerking bieden.
2. Daarnaast zijn wij duidelijk over wat de gemeente wel en niet kan blijven doen. Wij kiezen ervoor om schaarse middelen daar in te zetten waar zij het grootste maatschappelijke effect hebben.
3. Wanneer dit onvoldoende is, verwachten wij dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheid ieder hun eigen verantwoordelijkheid nemen en samen bijdragen aan oplossingen.
4. Nieuwe ambities, plannen en investeringen worden altijd beoordeeld op financiële haalbaarheid, uitvoerbaarheid en de gevolgen voor beleid en projecten. Wanneer nieuwe keuzes worden gemaakt, maken wij ook inzichtelijk welke consequenties dat heeft voor andere opgaven, projecten of investeringen. Zo voorkomen wij dat ambities, middelen en uitvoeringskracht uit balans raken.
5. Belastingverhogingen zijn daarbij geen vanzelfsprekende oplossing. Waar mogelijk kiezen wij ervoor dat kosten worden gedragen door degenen die gebruikmaken van een voorziening of dienst, waarbij oog blijft bestaan voor toegankelijkheid en betaalbaarheid.

Beschermen wat belangrijk is

Een gezonde financiële positie is een randvoorwaarde voor goed bestuur. Alleen wanneer de gemeentelijke financiën op orde zijn, kunnen wij ook in de toekomst blijven investeren in de leefbaarheid van onze gemeente en de voorzieningen waarop inwoners rekenen. Bij het maken van keuzes houden wij daarom nadrukkelijk oog voor de meest kwetsbare inwoners, voor de kwaliteit van onze leefomgeving en voor voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting, gezondheid, veiligheid en samenhang. Wij willen voorkomen dat kortetermijnbeslissingen leiden tot grotere maatschappelijke problemen in de toekomst. Daarom kijken wij niet alleen naar wat een maatregel oplevert, maar ook naar wat dit betekent voor inwoners, wijken, dorpen en maatschappelijke partners.

Financiële gezondheid als gezamenlijke opgave

De komende bestuursperiode staat in het teken van het versterken van de balans tussen ambities, middelen en uitvoeringskracht. Dat vraagt om scherpe keuzes, voortdurende prioritering en de bereidheid om bestaande werkwijzen, projecten en investeringen kritisch te blijven beoordelen. Het college werkt de uitgangspunten uit dit akkoord uit in de begrotingen, beleidsvoorstellen en verdere uitwerking van deze bestuursperiode. Daarbij worden de gemeenteraad, maatschappelijke partners en inwoners betrokken bij de afwegingen die gemaakt moeten worden. Transparantie over keuzes, gevolgen en dilemma's vinden wij daarbij essentieel.

Wij realiseren ons dat niet alle opgaven tegelijk kunnen worden opgepakt en dat niet iedere wens direct kan worden gerealiseerd. Daarom kiezen wij voor een aanpak waarin financiële gezondheid, uitvoerbaarheid en maatschappelijke meerwaarde steeds in samenhang worden afgewogen. Alleen wanneer ambities, middelen en uitvoeringskracht met elkaar in balans zijn, kunnen wij blijven investeren in een leefbare, veilige en toekomstbestendige gemeente.

Wij kiezen daarbij niet voor de gemakkelijke weg, maar voor een duurzame weg. Een weg die ervoor zorgt dat de gemeente ook in de toekomst een plek blijft waar mensen prettig kunnen wonen, werken, ondernemen en samenleven.

Niet alles kan tegelijk. Maar wat we doen, gaan we goed doen.

Hoofdstuk 1 in één oogopslag – Ruimte voor de toekomst

Onze keuzes

1. Financieel gezonde gemeente als randvoorwaarde
2. Bij deze opgave ligt de nadruk op het kritisch heroverwegen van grote investeringen, zoals de Schapenmarkt, het efficiënter inzetten van ambtelijke capaciteit en het zoeken naar creatieve en haalbare oplossingen samen met inwoners en maatschappelijke partners
3. Hoewel we zoveel mogelijk de impact op inwoners proberen te ontzien, zullen er pijnlijke keuzes worden gemaakt

Hoofdstuk 2 - Bouwen aan een gemeente voor huidige én toekomstige generaties

30-40-30

Jongeren
Gezinnen
Senioren

Oostflank
gefaseerd

Stad en
landschap

Hoofdstuk 2

Bouwen aan een gemeente voor huidige én toekomstige generaties

Leefbaarheid

Ook de komende jaren blijft de vraag naar passende woningen groot. Tegelijkertijd zien wij dat groei gevolgen heeft voor leefbaarheid, bereikbaarheid, voorzieningen en de kwaliteit van de leefomgeving. Daarom staat voor ons niet de groei zelf centraal, maar de vraag welke ontwikkeling past bij een leefbare, evenwichtige en toekomstbestendige gemeente.

Een woning voor iedere levensfase

Bij nieuwbouwprojecten wordt sterker ingezet op jongeren en gezinnen én op levensloopbestendige woningen en specifieke seniorenwoningen. Daarbij staat voor senioren de nabijheid van voorzieningen centraal, zodat winkels, zorg en openbaar vervoer goed bereikbaar zijn. Daarnaast komt er een voorrangregeling voor huisvesting van medewerkers in essentiële beroepsgroepen (denk aan zorg, politie, brandweer, onderwijs), wanneer zij werkzaam zijn binnen de gemeente.

De 30-40-30-verdeling blijft daarbij het uitgangspunt: 30% sociale huur, 40% betaalbare middenwoningen en 30% vrije sector. Waarbij de focus blijft op het verkorten van de wachtlijsten. Om de doorstroom op de woningmarkt te bevorderen, blijven wij zo veel mogelijk voorrang geven aan lokale woningzoekenden. Het behoud van voldoende sociale huurwoningen blijft een belangrijke randvoorwaarde. Wanneer sociale huurwoningen uit de voorraad verdwijnen, worden zij één op één gecompenseerd. Bestaande compensatieregelingen voor sociale woningbouw blijven van kracht. Wij willen daarnaast beter gebruikmaken van de bestaande woningvoorraad. Daarom stimuleren wij innovatieve en flexibele woonvormen, zoals woningsplitsing, hospitaverhuur, tijdelijke woningen, optoppen en andere mogelijkheden om de beschikbare ruimte slimmer te benutten. Tegelijkertijd kijken we ook naar nieuwe soort woonvormen, zoals *tiny houses* en een Knarrenhof waarbij ook jongeren gehuisvest worden.

Een woning is voor statushouders de start van integratie: het stelt hen in staat te werken, de taal te leren en mee te doen in de samenleving. Bij de huisvesting van statushouders handelt de gemeente conform de landelijke wet- en regelgeving. Eventuele wijzigingen in het landelijke beleid worden vertaald naar de lokale situatie. Purmerend heeft één urgentielijst waarop alle woningzoekenden met urgentie staan. Tot een reguliere sociale huurwoning beschikbaar is, wordt gezocht naar alle mogelijke creatieve oplossingen voor het huisvesten van alle inwoners met een urgentie.

Ontwikkelen in samenhang

Nieuwe woningen staan niet op zichzelf. Wonen, mobiliteit, onderwijs, zorg, groen, economie, veiligheid en openbare ruimte zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. We realiseren ons ook dat ruimte steeds schaarser wordt.

Daarom moeten we efficiënter gebruik maken van de ruimtes en vierkante meters die er al zijn, door het zo veel mogelijk multifunctioneel gebruik van ruimtes. Voorbeelden hiervan zijn parkeergarages met daarboven speeltuinen, maar ook door schoolgebouwen na schooltijden te benutten voor culturele activiteiten of buurtfuncties. Op die manier maken we optimaal gebruik van de beperkte ruimte.

Daarom beoordelen wij gebiedsontwikkelingen niet uitsluitend op het aantal woningen dat wordt gerealiseerd, maar ook op de bijdrage aan leefbaarheid, bereikbaarheid, maatschappelijke voorzieningen, ruimtelijke kwaliteit en sociale samenhang.

Wij vinden het belangrijk dat de ontwikkeling van de gemeente in een tempo plaatsvindt dat past bij de draagkracht van de samenleving, de beschikbare voorzieningen en de uitvoeringskracht van de gemeente. Dat betekent dat fasering, temporisering of heroverweging van plannen mogelijk is.

De ontwikkeling van de Oostflank gebeurt gefaseerd en adaptief. Iedere fase moet functioneren met voorzieningen, groen en bereikbaarheid. Daarbij wordt ingezet op een evenwichtige verdeling van woningen, doelgroepen en voorzieningen (de zogenaamde "Purmermix"). De aankomende vier jaar willen we niet in de Purmer-Zuid-Zuid bouwen. De ontwikkeling start bij de golfbaan. De ambitie is gericht op circa 3.500 woningen. Hoogbouw binnen de Oostflank wordt voornamelijk in het midden van het gebied geconcentreerd, zodat het cultuurhistorische lint langs de Westerveg en Purmerenderweg behouden blijft.

Leren van het verleden, bouwen aan de toekomst

Purmerend kent als oude groeigemeente (zogenaamde *New Town*) de kansen én uitdagingen van snelle groei. De geschiedenis van onze gemeente laat zien dat leefbare wijken meer vragen dan alleen woningen. Ontmoetingsplekken, voorzieningen, scholen, sport, cultuur, groen en sociale samenhang zijn minstens zo belangrijk. De lessen uit bestaande wijken nemen wij daarom mee in nieuwe ontwikkelingen. Wij bouwen niet alleen woningen, maar werken aan buurten en wijken waar mensen zich thuis voelen, elkaar kunnen ontmoeten en prettig kunnen wonen in iedere levensfase. Bij de stedenbouwkundige invulling wordt nadrukkelijk rekening gehouden met het karakter van de omgeving. Waarbij ook rekening wordt gehouden met veiligheid *by design*.

Tegelijkertijd investeren wij niet alleen in nieuwe woongebieden. Bestaande wijken en dorpen verdienen dezelfde aandacht. Zo verbinden wij de ontwikkeling van nieuwe gebieden met de kwaliteit van de wijken die er al zijn.

Respect voor stad, dorp en landschap

Purmerend en de Beemster ontleen hun identiteit aan een unieke combinatie van stad, dorpen en landschap. Die kwaliteiten willen wij behouden en versterken. Bij ruimtelijke ontwikkelingen houden wij rekening met cultuurhistorische waarden, het Unesco-werelderfgoed, landschappelijke structuren en de eigen identiteit van buurten en dorpen. Bestaande dorpsontwikkelingsvisies blijven leidend bij ruimtelijke ontwikkeling. Groei mag niet ten koste gaan van wat onze gemeente bijzonder maakt.

We merken we dat het binnenstedelijk bouwen zijn grenzen heeft bereikt. Nieuwe woningprojecten vinden daarom bij voorkeur plaats op de Oostflank en ZOBII. Tegelijkertijd beschermen wij het waardevolle groen en landschap dat onze gemeente omringt. Het groene buitengebied wordt beschermd. Bij ontwikkelingen binnen de stad, zoals op de Koog, in het Wagenweggebied en in het Waterlandkwartier, wordt zorgvuldig gekeken naar de effecten op leefbaarheid, openbare ruimte, bereikbaarheid en de kwaliteit van de woonomgeving.

Hoofdstuk 2 in één oogopslag – Ontwikkelen binnen de grenzen van leefbaarheid

Onze keuzes

1. 30-40-30 als basis voor woningbouw
2. Meer woningen voor jongeren, senioren en gezinnen
3. Woningen voor senioren dichtbij voorzieningen
4. Huisvesting voor essentiële beroepsgroepen
5. Bij ontwikkeling van de openbare ruimte houden we rekening met veiligheid *by design*
6. Meer ruimte voor hospita, splitsen, tijdelijke woningen en optoppen
7. Oostflank gefaseerd ontwikkelen
8. Bescherming van landschap en erfgoed

Hoofdstuk 3 - Verbonden en bereikbaar

Fiets(veiligheid)
en wandelen

Openbaar
vervoer

Bereikbaarheid
en parkeren

Toekomstige
rondweg

Hoofdstuk 3

Verbonden en bereikbaar

Slimme keuzes voor een groeiende gemeente

Om de gemeente bereikbaar en leefbaar te houden, gaan wij investeren in een mobiliteitssysteem waarin lopen, fietsen, openbaar vervoer en de auto elkaar versterken. Daarbij zoeken wij steeds naar een goede balans tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en de beschikbare ruimte.

Fiets(veiligheid) en wandelen als vanzelfsprekende keuze

Voor veel dagelijkse verplaatsingen liggen kansen om vaker te lopen of te fietsen. Daarom zetten wij in op veilige, aantrekkelijke en goed onderhouden wandel- en fietsroutes binnen de gemeente. Het fietsbeleid wordt geactualiseerd, zodat het aansluit bij de groei van de gemeente en de mobiliteitsopgaven van deze tijd.

Bij gebiedsontwikkelingen zorgen wij ervoor dat bestemmingen goed en veilig per fiets bereikbaar zijn. In het bijzonder investeren wij in hoogwaardige fietsverbindingen tussen de woonwijken, voorzieningen, scholen, bedrijventerreinen en de binnenstad. Wij investeren in veilige, brede en goed verlichte fietspaden. De polderwegen in de Beemster en bedrijventerreinen in het algemeen worden fietsvriendelijker ingericht.

De verkeersveiligheid in Zuidoostbeemster en Middenbeemster vraagt blijvende aandacht. Wij vinden het belangrijk dat de uitvoering van deze maatregelen versneld ter hand wordt genomen, zodat inwoners kunnen rekenen op merkbare verbeteringen in verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Ook zien we *quick wins* op andere plekken die snel verbeterd kunnen worden, zoals een onderzoek naar een rotonde in de Purmer-Noord op de kruising van de Edisonweg met de Van Osweg en de Grotenhuysweg.

Ten slotte vragen wij aandacht voor de fietsveiligheid in bredere zin. We constateren dat er regelmatig onveilige situaties ontstaan door het gebruik van snelle fietsen. Daarom willen wij inzetten op de oprichting van een *Fast Bike Team* dat structureel controles uitvoert. Op die manier kunnen overtredingen beter worden aangepakt en kan de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers worden verbeterd. Daarnaast werken wij aan meer en betere fietsparkeervoorzieningen, met name in de binnenstad en op locaties waar veel mensen samenkomen. Zo maken wij het gebruik van de fiets aantrekkelijker en gemakkelijker. De binnenstad wordt stap voor stap aantrekkelijker en veiliger voor voetgangers en fietsers, die prioriteit krijgen in de inrichting van de openbare ruimte. Daarom vinden wij het belangrijk dat er meer fietsparkeerplekken komen in de binnenstad.

Een sterke verbinding binnen en buiten de gemeente

Een goede bereikbaarheid van Purmerend en de Beemster blijft van groot belang voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Mobiliteitsknooppunten met toegankelijke haltes en goede overstapmogelijkheden tussen fiets, openbaar vervoer en deelmobiliteit worden verder ontwikkeld om duurzaam reisgedrag te stimuleren. De bereikbaarheid van de Beemster blijft hierbij gegarandeerd, met blijvende aandacht voor de verbindingen met Amsterdam en binnen de gemeente zelf. We zetten ons in voor directe busverbindingen naar Amsterdam Centraal Station, een nachtbus naar de Beemster en voldoende bushaltes, onder andere in nieuwbouwgebieden zoals Plan De Keyser. Voor de leefbaarheid en verkeersveiligheid in de Beemster blijven de vastgestelde dorpsontwikkelingen richtinggevend.

Daarnaast verbeteren wij het leerlingenvervoer en het Wmo-vervoer, zodat dit beter aansluit op de behoeften van gebruikers.

Ruimte voor de auto

Wij realiseren ons dat veel inwoners afhankelijk zijn van het gebruik van de auto en houden daarom rekening met het daadwerkelijke verwachte autobezit en -gebruik. Wij zetten in op een economisch sterke en goed bereikbare binnenstad, met aandacht voor voldoende en goed georganiseerde parkeervoorzieningen. De bereikbaarheid voor de bewoners, ondernemers en bezoekers met de auto blijft daarom gewaarborgd.

Parkeren blijft onderdeel van een goed functionerende openbare ruimte. Daarbij zetten wij in op een efficiënt gebruik van bestaande parkeervoorzieningen en wordt parkeren waar mogelijk geconcentreerd in parkeergarages. Wanneer parkeerplaatsen op maaiveldniveau verdwijnen, is het uitgangspunt dat deze in de directe omgeving worden gecompenseerd, bijvoorbeeld in een nabijgelegen parkeergarage.

Wij onderzoeken innovatieve en groene parkeeroplossingen die bijdragen aan klimaatadaptatie, waterberging en het verminderen van hittestress. Bestaande parkeercapaciteit die onvoldoende wordt benut, wordt waar mogelijk beter ingezet voordat nieuwe voorzieningen worden gerealiseerd.

Met het uitbreiden van betaald parkeren gaan wij terughoudend om. Wij onderzoeken eerst andere mogelijkheden om parkeerdruk te beheersen. Daarbij vinden wij het belangrijk dat parkeren betaalbaar blijft voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

Ook kijken wij hoe parkeren kan bijdragen aan een aantrekkelijke en economisch sterke binnenstad. Daarom onderzoeken wij de mogelijkheden voor gerichte parkeeracties of proefprojecten, bijvoorbeeld met een pilot van 3-6 maanden gratis parkeren op vrijdagavond om bezoekers te stimuleren de binnenstad te bezoeken. Parkeerplaatsen in de openbare ruimte blijven waar mogelijk beschikbaar voor doelgroepen die hiervan afhankelijk zijn, onder wie inwoners met een beperking.

Mobiliteit die meegroeit met Purmerend

Nieuwe woonwijken, voorzieningen en economische ontwikkelingen vragen om een mobiliteitssysteem dat mee kan bewegen. Daarom beoordelen wij mobiliteitsvraagstukken steeds in samenhang met woningbouw, economie, duurzaamheid en leefbaarheid. Daarbij kijken wij niet alleen naar afzonderlijke projecten of verkeersknelpunten, maar naar de bereikbaarheid van de gemeente als geheel. De groei van Purmerend vraagt om een samenhangend netwerk waarin woonwijken, bedrijventerreinen, voorzieningen, de binnenstad, de Beemster en de regio goed met elkaar verbonden blijven. Nieuwe ontwikkelingen, zoals de Oostflank, worden daarom altijd gezien in samenhang met de bereikbaarheid van de rest van de gemeente.

Wij zien een goede ontsluiting van de gemeente als een belangrijke voorwaarde voor de toekomstige ontwikkeling van Purmerend. Een ringweg voor de ontsluiting van geplande woningbouw achten wij noodzakelijk. Een dergelijke verbinding kan bijdragen aan een betere spreiding van verkeersstromen, een betere bereikbaarheid van woonwijken, bedrijventerreinen en voorzieningen en het verminderen van verkeersdruk op bestaande routes. De ontwikkeling van nieuwe woongebieden en de groei van de gemeente maken het noodzakelijk om tijdig na te denken over de bereikbaarheid op de langere termijn.

Bij nieuwe ontwikkelingen kijken wij niet alleen naar de verkeerskundige gevolgen, maar ook naar de kwaliteit van de leefomgeving. Dat betekent dat bereikbaarheid, verkeersveiligheid, gezondheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit zo veel mogelijk in samenhang worden afgewogen. Niet iedere ontwikkeling vraagt direct om nieuwe infrastructuur. Waar mogelijk benutten wij bestaande voorzieningen beter, stimuleren wij slimme vervoerskeuzes en zoeken wij naar oplossingen die meerdere doelen tegelijk dienen. Wij ondersteunen daarom de ontwikkeling van laadinfrastructuur en andere voorzieningen die bijdragen aan een toekomstbestendig mobiliteitssysteem.

Bij de aanleg van nieuwe en renovatie van bestaande infrastructuur houden wij waar mogelijk rekening met toekomstige ontwikkelingen. Wegen, fietspaden en andere verbindingen worden zo veel mogelijk zodanig ontworpen dat uitbreiding of aanpassing op een later moment eenvoudiger kan plaatsvinden. Hiermee voorkomen wij dat toekomstige generaties worden geconfronteerd met onnodige kosten of ruimtelijke beperkingen.

Zorgvuldige keuzes met oog voor draagvlak

Mobiliteitsvraagstukken raken direct aan het dagelijks leven van inwoners, ondernemers en bezoekers. Daarom kiezen wij voor een zorgvuldige aanpak, waarbij verkeersmaatregelen niet op zichzelf worden bekeken, maar onderdeel zijn van een bredere afweging tussen bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid en economische vitaliteit.

Wij sluiten aan bij de richting die de gemeenteraad eerder heeft meegegeven: eerst onderzoeken welke verbeteringen, alternatieven en compenserende maatregelen mogelijk zijn, voordat ingrijpende verkeersmaatregelen worden overwogen. Participatie van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden is daarbij een vanzelfsprekend onderdeel van het proces.

Verandering vraagt om een goed gesprek

Generaties inwoners hebben hier een bestaan opgebouwd met ruimte om te wonen, te werken en zich te verplaatsen. Voor veel inwoners hoort de auto daar vanzelfsprekend bij. De mogelijkheid om dicht bij huis te parkeren en zich vrij te verplaatsen wordt door velen gezien als een verworvenheid die mede vorm heeft gegeven aan hun dagelijks leven.

Tegelijkertijd zien wij dat maatschappelijke ontwikkelingen invloed hebben op het gebruik van de openbare ruimte. Door de schaarste op de woningmarkt blijven jongeren en jongvolwassenen vaker langer thuis wonen. Hierdoor wonen vaker meerdere generaties of meerdere volwassenen onder één dak, wat in veel gevallen ook leidt tot een grotere parkeerbehoefte en meer auto's per woning.

Daarnaast worden nieuwe woonwijken dichter bebouwd: de beschikbare ruimte neemt af en de druk op wegen, openbare ruimte en voorzieningen neemt toe. Ook de manier waarop mensen zich verplaatsen verandert. Nieuwe generaties inwoners maken andere keuzes en wonen steeds vaker in gebieden waar lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit een grotere rol spelen.

Wij vinden het belangrijk dat deze veranderingen niet worden ervaren als iets dat inwoners wordt afgenomen, maar als een gezamenlijke zoektocht naar een gemeente die ook in de toekomst bereikbaar en leefbaar blijft. Dat vraagt om openheid over keuzes, aandacht voor verschillende belangen en ruimte voor gesprek.

Veranderingen in bereikbaarheid en mobiliteit raken direct aan het dagelijks leven van inwoners, ondernemers en bezoekers. Daarom vinden wij het belangrijk dat zij tijdig worden betrokken bij plannen en ontwikkelingen die invloed hebben op hun leefomgeving.

Hoofdstuk 3 in één oogopslag – Verbonden en bereikbaar

Onze keuzes

1. Verbeteren van wandel- en fietspaden en openbaar vervoer
2. Bereikbaar blijven voor automobilisten
3. Verkeersveiligheid sneller verbeteren
4. Sterke verbindingen gemeentelijk, met Amsterdam en regio
5. Slim en betaalbaar parkeren
6. Meer gebruik van parkeergarages
7. Ringweg om Purmerend
8. Onderzoek naar pilot 3-6 maanden vrijdagavond parkeren
9. Infrastructuur eerst en dan pas woningbouw

Hoofdstuk 4 - Veiligheid en leefbaarheid

Handhaving en toezicht

Preventie en perspectief

Cyberveiligheid en weerbaarheid

Veilige wijken en dorpen

Hoofdstuk 4

Veiligheid en leefbaarheid

Veilig voelen in stad, dorp en buitengebied

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een leefbare gemeente. Inwoners moeten zich veilig voelen in hun woning, in hun buurt, op straat, op school, bij verenigingen en online. Dat geldt voor de stad Purmerend, maar net zo goed voor de dorpen en het buitengebied van de Beemster.

Onze gemeente kent verschillende gezichten. De dynamiek van een groeiende stad vraagt soms om andere oplossingen dan die van het landelijke gebied. Tegelijkertijd hebben beide gebieden met elkaar gemeen dat inwoners willen wonen, werken en opgroeien in een omgeving waarin zij zich veilig voelen en op elkaar kunnen vertrouwen. Daarom kiezen wij voor een aanpak waarin preventie, zichtbare aanwezigheid, handhaving, samenwerking en slimme technologie hand in hand gaan.

Zichtbaar aanwezig en dichtbij

Wij vinden het belangrijk dat inwoners politie en boa's zien in hun wijk, buurt of dorp. Zichtbaarheid draagt bij aan veiligheid, vertrouwen en het voorkomen van problemen. Daarom zetten wij in op wijkgericht werken, een sterke samenwerking tussen politie, handhaving, jongerenwerk, scholen en maatschappelijke organisaties en een openbare ruimte die veilig is ingericht. BOA's en politie moeten zichtbaar aanwezig zijn in wijken en dorpen. Wij zetten daarom in op uitbreiding van de BOA's, met extra aandacht voor preventie en wijkgericht werken.

Naast preventie wordt snel opgetreden bij onveilige situaties. Daarbij kijken wij niet alleen naar handhaving, maar ook naar de inrichting van de leefomgeving. Goede verlichting, overzichtelijke openbare ruimte en veilige routes dragen bij aan het veiligheidsgevoel van inwoners. Slimme technologie kan hierbij ondersteunend zijn. Nieuwe technologische mogelijkheden worden ingezet wanneer zij bijdragen aan veiligheid, handhaving of opsporing, met oog voor privacy en proportionaliteit.

Wij vinden het belangrijk dat veiligheidsmaatregelen evenredig zijn en passen bij de situatie. Cameratoezicht kan een effectief middel zijn bij specifieke veiligheidsproblemen of incidenten. Daarom kan tijdelijk cameratoezicht worden ingezet op locaties waar sprake is van aantoonbare overlast, criminaliteit of ernstige verstoringen van de openbare orde. Tegelijkertijd zijn wij terughoudend met het structureel uitbreiden van cameratoezicht. Tijdelijke maatregelen mogen niet ongemerkt uitgroeien tot permanente voorzieningen. Bij de inzet van cameratoezicht blijven proportionaliteit, privacybescherming en periodieke evaluatie daarom belangrijke uitgangspunten.

Ondersteunen en beschermen

De veiligheid van jongeren verdient bijzondere aandacht. Jongeren worden vaker slachtoffer van criminaliteit of betrokken bij overlast of ondermijnende netwerken. De afgelopen jaren hebben ontwikkelingen in onze gemeente laten zien dat deze problematiek niet langer iets is van grote steden alleen. Ook Purmerend wordt geconfronteerd met jeugdcriminaliteit, geweldsincidenten

en pogingen om jongeren te ronselen voor criminele activiteiten. Dat vraagt om een gezamenlijke inspanning van ouders, scholen, hulpverlening, politie, gemeente en jongeren zelf. Wij kiezen daarbij nadrukkelijk voor preventie en vroegsignalering. Jongeren moeten gezien worden, perspectief krijgen en weten dat er volwassenen zijn die hen ondersteunen wanneer dat nodig is. Ouders spelen daarbij een cruciale rol. Het opvoeden van kinderen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van gezinnen en andere opvoeders, maar ook een gezamenlijke opgave van de samenleving. Daarom staan wij voor: voorlichting, begeleiding, jongerenwerk en samenwerking tussen onderwijs, zorg en veiligheid. Waar nodig wordt stevig opgetreden, maar voorkomen blijft beter dan genezen.

Weerbaar tegen ondermijning

Criminaliteit beperkt zich niet tot de openbare ruimte. Ook ondermijnende criminaliteit vormt een bedreiging voor de veiligheid en leefbaarheid binnen onze gemeente. In de gemeente kan dit zichtbaar worden in criminele netwerken die jongeren proberen te beïnvloeden.

Wij besteden aandacht aan de preventie van oplichting, babbeltrucs, binnendringen, en het ontvreemden van geld en sieraden van ouderen. Ouderen herkennen en onderkennen vaak het risico niet omdat zij denken dat dit hen niet overkomt. Door gerichte voorlichting helpen wij hen weerbaar te maken tegen deze vormen van criminaliteit.

In het buitengebied zien wij risico's rondom leegstaande gebouwen, bedrijvigheid en locaties die minder zichtbaar zijn voor toezicht. De recente vondst en ontmanteling van een drugslab in de Beemster laat zien dat ook onze gemeente hiermee te maken heeft.

Wij blijven daarom investeren in de aanpak van ondermijning en georganiseerde criminaliteit. Daarbij werken wij nauw samen met politie, justitie, inwoners, ondernemers, agrariërs en regionale partners. Meldingen van inwoners zijn daarbij van grote waarde.

Digitale veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid

Veiligheid speelt zich steeds vaker online af. Digitale criminaliteit, fraude, identiteitsmisbruik en online beïnvloeding nemen toe. Daarom zetten wij in op digitale weerbaarheid voor inwoners, ondernemers en organisaties. Voorlichting, trainingen en ondersteuning van (potentiële) slachtoffers helpen om inwoners beter voor te bereiden op digitale risico's. Ook blijven wij werken aan een veilige digitale overheid en een zorgvuldige bescherming van persoonsgegevens.

Wij hebben daarnaast aandacht voor maatschappelijke onrust, polarisatie en ontwikkelingen die de onderlinge verbondenheid in onze samenleving onder druk zetten. Een sterke en weerbare gemeenschap ontstaat wanneer inwoners elkaar blijven ontmoeten, verschillen bespreekbaar zijn en mensen zich gehoord voelen.

Samen werken aan een veilige gemeente

Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, politie, hulpdiensten en overheid. Alleen door samen te werken blijven wij een gemeente waar mensen zich beschermd voelen en kinderen veilig kunnen opgroeien.

Wij zorgen daarom voor een integrale aanpak van:

- jeugd en veiligheid;
- zorg en veiligheid;
- ondermijning en georganiseerde criminaliteit;
- digitale veiligheid en cyberweerbaarheid;
- maatschappelijke onrust en polarisatie;
- crisisbeheersing en maatschappelijke weerbaarheid.

Daarnaast zoeken wij actief aansluiting bij regionale en landelijke samenwerkingsverbanden en programma's die gemeenten ondersteunen bij de uitdagingen van deze tijd. Zo benutten wij kennis, ervaringen en middelen die bijdragen aan een veilige en leefbare gemeente.

Hoofdstuk 4 in één oogopslag – Veiligheid en leefbaarheid

Onze keuzes

1. Inzet op uitbreiding van capaciteit handhaving, met extra aandacht voor preventie en wijkgericht werken
2. Handhaving en preventie gaan hand in hand
3. Meer zichtbare aanwezigheid van BOA's en politie in wijken en dorpen
4. Snel en passend optreden bij onveilige situaties
5. Veilige inrichting van de openbare ruimte, met aandacht voor verlichting en zicht
6. Slimme technologie inzetten waar dat helpt, met oog voor privacy
7. Organiseren van digitale weerbaarheid voor alle generaties
8. Bescherming van persoonsgegevens en digitale veiligheid binnen de gemeente
9. Extra aandacht voor jongeren: voorlichting, begeleiding en perspectief
10. Cameratoezicht alleen proportioneel en tijdelijk op probleemlocaties

Hoofdstuk 5 - Kansrijk opgroeien en samenleven

Onderwijs en talent

Gezond en zelfstandig

Inclusie en meedoen

Zorg en ondersteuning

Hoofdstuk 5

Kansrijk opgroeien en samenleven

Een sterke samenleving begint bij mensen

Een leefbare gemeente wordt niet alleen bepaald door woningen, wegen en voorzieningen. Het zijn vooral de mensen die een gemeenschap maken. In Purmerend en de Beemster willen wij dat inwoners gezond, veilig en met vertrouwen kunnen opgroeien, wonen en ouder worden.

Wij geloven dat een sterke samenleving begint bij sterke gezinnen, betrokken buurten, goed onderwijs, verenigingen, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties. Daar ligt de basis voor een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien en zo veel mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen.

Onderwijs, talent en ontwikkeling

Alle kinderen verdienen de kans om zich optimaal te ontwikkelen. Daarom zetten wij in op inclusief onderwijs in veilige, toegankelijke en toekomstbestendige schoolgebouwen. Waar mogelijk kiezen wij voor multifunctionele accommodaties waarin onderwijs wordt gecombineerd met maatschappelijke functies zoals sport, zorg, cultuur en ontmoeting.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vroegtijdig de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Daarom zetten wij in op tijdige signalering van achterstanden en andere problematiek. Daarnaast stimuleren wij een rijke en verlengde schooldag, zodat kinderen ook buiten de reguliere lestijden toegang hebben tot activiteiten op het gebied van sport, cultuur, techniek, natuur, dienstverlening en ondernemerschap. Door intensieve samenwerking tussen scholen, jongerenwerk en maatschappelijke partners wordt talentontwikkeling versterkt en krijgen kinderen meer kansen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Deze verlengde schooldagen ontwikkelen we in nauw overleg met de scholen om te voorkomen dat zij overbelast raken.

Wij hebben daarbij extra aandacht voor passend onderwijs. Door schooluitval en thuiszitten zo veel mogelijk te voorkomen, worden kinderen en jongeren beter ondersteund in hun ontwikkeling. Dit draagt niet alleen bij aan kansengelijkheid, maar helpt ook om de druk op de jeugdzorg te verminderen.

Daarnaast zetten wij in op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De komst en verdere ontwikkeling van hbo-opleidingen in Purmerend wordt actief gestimuleerd, met bijzondere aandacht voor sectoren zoals zorg en techniek. Tegelijkertijd blijft het mbo een onmisbare pijler van onze arbeidsmarkt en samenleving. Vakmanschap verdient waardering en perspectief. Om jongeren voor onze gemeente te behouden, maken wij ook werk van studentenhuysvesting, waarbij het uitgangspunt is dat studenten uit Purmerend die nu noodgedwongen thuis wonen als eerste in aanmerking komen voor nieuwe studentenwoningen.

Door intensieve samenwerking tussen scholen, jongerenwerk en maatschappelijke partners wordt talentontwikkeling versterkt en een brede ontwikkeling van kinderen gestimuleerd. Dit draagt bij aan kansengelijkheid en het vroegtijdig ontdekken van talenten.

Kansrijk opgroeien

In Purmerend groeien de meeste kinderen gezond en veilig op. Tegelijk zien we dat het voor een deel van de gezinnen steeds ingewikkelder wordt. De vraag naar jeugdhulp stijgt, wachttijden lopen op en de financiële druk is groot omdat er voor meer kinderen niet meer geld is. We willen voorkomen dat kinderen onnodig en te lang in de verkeerde zorg zitten.

Dit is niet alleen een probleem in Purmerend, maar een landelijke realiteit. Er werken veel (ervarings)deskundigen in ons jeugdstelsel met een groot hart voor kinderen en gezinnen. We kunnen én willen echter niet beloven dat we met zware zorg alles kunnen oplossen.

Wat we wél doen, is kiezen voor wat echt helpt, nu en voor later. Ons doel is helder: we veranderen de aanpak van 'meer zorg' naar 'een sterkere samenleving met mensen die elkaar meer helpen'. Dat betekent dat we niet meteen spreken en denken in termen van een ziekte of stoornis. Dat betekent wel dat we geld en aandacht blijven geven aan preventie, onderwijs en maatschappelijke ondersteuning in de wijk om grotere problemen te voorkomen. Zo blijft specialistische jeugdhulp beschikbaar voor kinderen en gezinnen die dat echt nodig hebben. We werken straks met stevige lokale teams: vaste teams dichtbij in de wijk. Deze deskundigen staan dicht bij gezinnen, werken samen met verschillende organisaties en hebben het mandaat om snel en gericht te helpen.

Dit is geen nieuw loket, maar een andere manier van werken: minder loketten, meer samenhang binnen het werk, één vertrouwd gezicht voor gezinnen en deskundige mensen daaromheen. Professionals, zoals opvoedondersteuners, jeugdverpleegkundigen, maar ook huisartsen en jongerenwerkers, werken nog meer samen, dicht bij gezinnen en scholen. Zij kijken niet alleen naar het probleem van één kind, maar naar het hele gezin en de leefomgeving. Waar mogelijk bieden zij zelf hulp bij kleine vragen, zonder indicatie of label, en waar nodig zorgen zij voor een snelle verwijzing naar specialistische hulp als er meer aan de hand is.

Deze manier van werken vraagt om keuzes maken en bestaande middelen en mensen anders inzetten en samen leren wat wel en niet werkt.

Iedereen doet mee

Wij willen een gemeente zijn waarin iedereen mee kan doen, ongeacht achtergrond, leeftijd, beperking of persoonlijke omstandigheden. Een inclusieve samenleving vraagt niet alleen om goede voorzieningen, maar ook om een overheid die luistert, samenwerkt en oog heeft voor de verschillende behoeften van inwoners.

Daarom betrekken wij bestaande partners, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties actief bij de verdere ontwikkeling van beleid en dienstverlening. Hun kennis en ervaringen helpen om beter aan te sluiten bij de praktijk van alledag en dragen bij aan een gemeente die toegankelijk en uitnodigend is voor iedereen.

Daarnaast blijven wij werken aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte, gemeentelijke voorzieningen en dienstverlening. Daarnaast willen we gaan werken met een Inclusieraad. Hun kennis en ervaringen helpen om beter aan te sluiten bij de praktijk van alledag en dragen bij aan een gemeente, die toegankelijk en uitnodigend is voor iedereen.

Sport en bewegen als basis

Sport en bewegen zijn leuk, brengen mensen samen en dragen bij aan een gezonde en actieve samenleving. Op het sportveld, in de sporthal, in het zwembad of tijdens een wandeling ontmoeten inwoners elkaar, ontwikkelen zij talenten en ontstaan vriendschappen. Daarom vinden wij het belangrijk dat sport voor iedereen toegankelijk is.

Wij zien sport en bewegen als een logisch onderdeel van het dagelijks leven. De gemeente stimuleert een gezonde leefomgeving waarin bewegen vanzelfsprekend wordt, bijvoorbeeld door veilige wandel- en fietsroutes en toegankelijke sport- en speelplekken in de buurt.

Samen met sportverenigingen, onderwijs, maatschappelijke organisaties en andere partners stimuleren wij een gezonde leefomgeving waarin bewegen gemakkelijker wordt. Daarbij hebben wij aandacht voor toegankelijke sportvoorzieningen, sport- en speelplekken in de buurt en veilige wandel- en fietsroutes die inwoners uitnodigen om in beweging te komen.

Gezond, zelfstandig en verbonden

De komende jaren neemt het aantal ouderen in onze gemeente verder toe. Tegelijkertijd willen veel inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en actief deelnemen aan de samenleving. Daarom richten wij ons bij hervormingen van de Wmo allereerst op efficiëntieverbetering en de inzet van moderne technologie, en pas dan op bezuinigingen op de directe zorg en ondersteuning aan inwoners.

Daarom richten wij ons op het versterken van gezondheid, zelfredzaamheid en sociale cohesie. Wij ondersteunen initiatieven die bijdragen aan sterke buurten, sociale netwerken en het voorkomen van eenzaamheid. Waar ondersteuning nodig is, organiseren wij deze zo dichtbij mogelijk en met oog voor de persoonlijke situatie van inwoners. Wij zien welzijn, ontmoeting en preventie niet als aanvullende voorzieningen, maar als belangrijke voorwaarden om inwoners gezond, actief en betrokken te houden.

Mantelzorgers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties spelen een onmisbare rol in onze samenleving. Zij zorgen ervoor dat inwoners ondersteuning krijgen, mee kunnen doen en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven leven. Daarom hebben wij oog voor de positie van mantelzorgers en blijven wij inzetten op ondersteuning, voor waardering en het voorkomen van overbelasting.

Goede zorg begint dichtbij huis. Daarom vinden wij het belangrijk dat inwoners toegang hebben tot voldoende eerstelijnszorg in hun eigen leefomgeving. Bij bestaande wijken én nieuwe gebiedsontwikkelingen houden wij nadrukkelijk rekening met de beschikbaarheid van huisartsen, praktijkruimten en andere eerstelijnsvoorzieningen, zodat het zorgaanbod kan meegroeien met de behoefte van inwoners.

Armoede voorkomen

Wij vinden het belangrijk dat zo veel mogelijk inwoners kunnen meedoen, bij voorkeur via werk. Werk biedt niet alleen inkomen, maar ook structuur, sociale contacten en perspectief. Daarom zetten wij in op een goede begeleiding naar werk, opleiding of andere vormen van participatie. Tegelijkertijd houden wij oog voor inwoners die moeite hebben om rond te komen of tussen regelingen en voorzieningen dreigen vast te lopen. Samen met welzijnsorganisaties, maatschappelijke partners en buurtvoorzieningen willen wij armoede voorkomen, bestaanszekerheid versterken en ervoor zorgen dat inwoners tijdig de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

Hoofdstuk 5 in één oogopslag – Kansrijk opgroeien en samenleven

Onze keuzes

1. Kansrijk opgroeien voor ieder kind
2. Studentenhuisvesting voor Purmerendse jongeren
3. Inclusieve, toekomstbestendige en multifunctionele scholen
4. Stimuleren rijke en verlengde schooldag
5. Schooluitval en thuiszitten zoveel mogelijk voorkomen
6. Meer kansen voor mbo én hbo
7. Jeugdzorg beter en duurzamer organiseren
8. Stevige lokale teams dichtbij gezinnen
9. Welzijn, ontmoeting, preventie staan voorop
10. Hulp voor wie dat echt nodig heeft
11. Sport voor iedereen toegankelijk
12. Iedereen moet kunnen meedoen
13. Zorg dichtbij huis
14. Werken aan een inclusievere samenleving

Hoofdstuk 6 - Een levendige stad en sterke polder

Ondernemers
en economie

Cultuur en
evenementen

De Beemster
en landbouw

Recreatie en
toerisme

Hoofdstuk 6

Een levendige stad en sterke polder

Thuis in Purmerend en de Beemster

Een aantrekkelijke gemeente is meer dan een plek om te wonen. Het is een gemeente waar mensen elkaar ontmoeten, ondernemen, werken, leren, cultuur beleven en zich verbonden voelen met hun omgeving. De kracht van Purmerend en de Beemster zit daarbij juist in de combinatie van stad en polder, van historie en vernieuwing, van ondernemerschap en gemeenschapszin.

Een dienstbare gemeente voor ondernemers

Ondernemers zijn van grote waarde voor onze gemeente. Zij zorgen voor werkgelegenheid, voorzieningen, innovatie en levendigheid. Wij willen daarom een gemeente zijn die toegankelijk is, meedenkt en ruimte biedt aan initiatief. We zetten ons in voor een dienstbare gemeente die zowel grote en kleine ondernemers als zzp'er mogelijkheden biedt. Daarom zorgen we voor eenvoudige procedures, geen onnodige regels en een toegankelijke organisatie. Ondernemers moeten kunnen rekenen op een gemeente die meedenkt en ruimte biedt voor initiatief en innovatie. Daarbij stimuleren wij initiatieven die bijdragen aan duurzaamheid, inclusiviteit en werkgelegenheid. Ook zien wij een belangrijke rol voor Purmerend als sterke en toekomstbestendige marktstad.

Er komt meer ruimte voor openbare evenementen, horeca en cultuur en voor levendige en aantrekkelijke winkelstraten. Ook vinden we het belangrijk dat de kermis, Reuring en de feestweken blijven. Zo blijft de openbare ruimte een belangrijke ontmoetingsplek voor zowel inwoners als bezoekers.

Het versterken van werkgelegenheid in Purmerend staat centraal, zodat inwoners meer mogelijkheden krijgen om dicht bij huis te werken. Dit helpt talent en bedrijvigheid te behouden en versterkt de lokale economie. Hierbij focussen wij in op een arbeidsmarkt waarin iedereen kan meedoen.

Recreatie en toerisme vanuit eigen kracht

De kwaliteiten van Purmerend en de Beemster spreken voor zich. De historische binnenstad, het werelderfgoed, het landschap, de cultuur en de streekproducten maken onze gemeente aantrekkelijk voor bezoekers. Wij zien recreatie en toerisme als kansen die in eerste instantie worden ontwikkeld door ondernemers, culturele organisaties en maatschappelijke partners. De gemeente faciliteert waar nodig, maar neemt daarbij geen leidende rol. Wij kiezen voor een ontwikkeling die aansluit bij de schaal en identiteit van onze gemeente en die bijdraagt aan de lokale economie zonder afbreuk te doen aan leefbaarheid en landschap.

Tegelijkertijd verwachten wij dat overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties ieder hun eigen verantwoordelijkheid nemen. De gemeente hoeft niet alles zelf te organiseren. Waar mogelijk sluiten wij aan bij initiatieven uit de samenleving en ondersteunen wij samenwerking tussen ondernemers, onderwijs, maatschappelijke organisaties en inwoners.

Een levendige binnenstad als ontmoetingsplek

De binnenstad vormt het historische hart van Purmerend. Het is de plek waar inwoners elkaar ontmoeten, winkelen, werken, ondernemen en cultuur beleven. De binnenstad is meer dan alleen de economische functie, het gaat ook om de kwaliteit van de openbare ruimte en de aantrekkelijkheid van de binnenstad als ontmoetingsplek. Winkelen, cultuur, horeca en evenementen versterken elkaar en zorgen samen voor een levendige en gastvrije binnenstad.

Wij bieden ruimte aan evenementen, horeca, winkels en culturele activiteiten die bijdragen aan de levendigheid van de stad. Daarbij bouwen wij voort op bestaande initiatieven, tradities en activiteiten die gewaardeerd worden door inwoners en bezoekers. De openbare ruimte blijft een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar ruimte is voor gezelligheid en levendigheid die past bij het karakter van de stad.

Bij de verdere ontwikkeling van de binnenstad zoeken wij steeds naar een goede balans tussen ambitie, leefbaarheid en financiële haalbaarheid. De opbrengsten van participatietrajecten en de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden vormen daarbij een belangrijke basis voor toekomstige keuzes.

Tegelijkertijd realiseren wij ons dat niet alle ambities gelijktijdig kunnen worden uitgevoerd. Daarom maken wij bewuste keuzes in prioritering, fasering en inzet van middelen. Voor de Schapenmarkt betekent dit dat de resultaten van het participatietraject behouden blijven, maar dat verdere uitvoering gedurende deze bestuursperiode opnieuw wordt afgewogen. Op een later moment kan, op basis van de dan geldende omstandigheden en prioriteiten, opnieuw worden bekeken hoe de ontwikkeling van dit gebied vervolg kan krijgen.

Cultuur als verbindende kracht

Cultuur draagt bij aan ontmoeting, ontwikkeling en de identiteit van onze gemeente. Verenigingen, culturele instellingen, vrijwilligers en makers zorgen iedere dag voor een rijk cultureel leven in stad en polder. Kunst en cultuur zijn van grote waarde voor onze gemeente. Subsidies kunnen daarom meerjarig worden toegekend, waarbij de gemeente optreedt als een betrouwbare partner. Zo kunnen alle inwoners profiteren van een toegankelijk en laagdrempelig cultureel aanbod. Wij stimuleren culturele instellingen en verenigingen om intensiever samen te werken en ondersteunen initiatieven die gericht zijn op vernieuwing, ondernemerschap en gezamenlijke programmering.

De Bibliotheek Waterland blijft een belangrijke plek voor ontmoeting, educatie, taalontwikkeling en persoonlijke groei. Als toegankelijke en laagdrempelige voorziening vervult de bibliotheek een belangrijke maatschappelijke rol voor jong en oud. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat de bibliotheek een gezond financieel beleid voert, zodat zij haar kerntaken ook op de lange termijn kan blijven uitvoeren.

Behoud door ontwikkeling

Purmerend en de Beemster beschikken over een rijke geschiedenis die zichtbaar is in het landschap, de dorpen, de binnenstad en de vele monumenten. Met de Droogmakerij de Beemster en de Stelling van Amsterdam beschikken wij over twee werelderfgoederen die van grote betekenis zijn voor onze identiteit. Wij kiezen voor behoud door ontwikkeling. Historische gebouwen, monumenten, landschappen en karakteristieke structuren worden beschermd en zorgvuldig beheerd, terwijl ruimte blijft bestaan voor passende vernieuwing.

Ook in de binnenstad blijft het historische karakter een belangrijk uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen. Waar mogelijk wordt aangesloten bij de bestaande identiteit van de stad, zodat geschiedenis zichtbaar en beleefbaar blijft voor toekomstige generaties.

Een sterke polder

De Beemster is een uniek agrarisch landschap en vormt een belangrijke economische drager van onze gemeente. Het agrarisch ondernemerschap draagt niet alleen bij aan de lokale economie, maar ook aan het beheer en de beleefbaarheid van het landschap. Het behoud van deze kracht staat voor ons voorop. Het functionele agrarische gebruik van de polder is een universele waarde van het werelderfgoed. Daarnaast zetten wij ons in voor een toekomstbestendige landbouwsector, met nadruk op duurzame en innovatieve ontwikkelingen die zowel economische vitaliteit versterken als bijdragen aan het behoud van het unieke Beemster-landschap.

Wij bieden ruimte aan toekomstbestendige landbouw, innovatie en verbreding van agrarische activiteiten. Tegelijkertijd erkennen wij dat veranderingen in de landbouw leiden tot nieuwe vraagstukken rondom vrijkomende agrarische bebouwing. Hergebruik van erven kan kansen bieden voor wonen, werken, zorg, recreatie en andere functies, mits deze passen bij de schaal, kwaliteit en identiteit van het gebied. Daarbij blijven de kernkwaliteiten van het Unesco-Werelderfgoed leidend. Wij willen de Beemster leefbaar en vitaal houden. Een gebied waar wordt gewoond, gewerkt, geproduceerd en ondernomen, zonder dat dit ten koste gaat van de openheid, de cultuurhistorische waarden en het bijzondere karakter van het landschap.

Hoofdstuk 6 in één oogopslag – Een levendige stad en sterke polder

Onze keuzes

1. Ruimte voor ondernemers
2. Levendige binnenstad
3. Toekomstbestendige landbouw
4. Leven in de brouwerij, evenementen en cultuur
5. Sterke bibliotheekfunctie
6. Behoud van erfgoed en identiteit
7. Sterke Beemster en vitaal buitengebied

Hoofdstuk 7 - Verantwoord vooruit

Energie en verduurzaming

Klimaatadaptatie en water

Groen en biodiversiteit

Circulaire economie

Hoofdstuk 7

Verantwoord vooruit

Voor vandaag en morgen

Wij willen dat de gemeente ook voor toekomstige generaties prettig, gezond en veilig is om in te wonen, te werken en te ondernemen. Dat vraagt om keuzes die verder kijken dan vandaag. We zetten in op schone energie, duurzaam vervoer en het verduurzamen van bestaande woningen en wijken. We maken werk van het behoud van en het versterken van natuur, biodiversiteit en het karakteristieke landschap binnen onze gemeente.

Bij nieuwbouw en herinrichting worden wijken zo veel mogelijk groen ingericht, met meer ruimte voor wateropvang en het voorkomen van hittestress en wateroverlast door extreme weersomstandigheden. Daarbij stimuleren we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties om mee te doen. Zo bouwen we aan een toekomstbestendige gemeente voor huidige en toekomstige generaties.

Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat deze keuzes haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar blijven. Daarom kiezen wij voor een aanpak waarin verantwoordelijkheid nemen en nuchter handelen hand in hand gaan. Niet door voorop te willen lopen 'om het vooroplopen', maar door verstandig om te gaan met energie, grondstoffen, natuur en leefomgeving. Daarbij houden wij oog voor uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en keuzevrijheid voor inwoners en ondernemers.

Verduurzamen met oog voor inwoners

Veel inwoners zijn al bezig met het verduurzamen van hun woning of bedrijf. Anderen willen dat graag, maar lopen aan tegen kosten, technische mogelijkheden of ingewikkelde keuzes. Wij vinden dat verduurzaming inwoners moet helpen en niet moet belasten met onnodige verplichtingen. Daarom zetten wij in op duidelijke informatie, ondersteuning en haalbare stappen. Daarbij houden wij rekening met verschillen tussen woningen, buurten en persoonlijke situaties.

Wij vinden het belangrijk dat inwoners zo veel mogelijk keuzevrijheid krijgen over de manier waarop zij hun woning verduurzamen. Niet iedere woning is hetzelfde en niet iedere inwoner heeft dezelfde mogelijkheden of wensen. Daarom bieden wij ruimte voor verschillende oplossingen en stimuleren wij inwoners om stappen te zetten die passen bij hun eigen situatie, mits deze bijdragen aan de gezamenlijke duurzaamheidsdoelen. Wij stimuleren energiebesparing en duurzame oplossingen en hebben tegelijkertijd aandacht voor betaalbaarheid en keuzevrijheid. Inwoners moeten kunnen vertrouwen op een overheid die helder communiceert over mogelijkheden, kosten en gevolgen.

Energie voor de toekomst

Purmerend zet in op een betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening voor inwoners en ondernemers. Energiebesparing en isolatie vormen daarbij de eerste stap. Daarnaast stimuleren we de inzet van duurzame warmtebronnen, zoals geothermie, aquathermie, restwarmte en een toekomstbestendig warmtenet.

Ook lokale energieopwekking via zonnepanelen op daken, slimme opslag en energiedeling krijgt de ruimte. We beschermen het open landschap van de Beemster en kiezen voor oplossingen die passen bij de omgeving. Innovatie, keuzevrijheid en samenwerking staan centraal om Purmerend klaar te maken voor de toekomst.

Daarnaast vraagt de energietransitie om praktische oplossingen die aansluiten bij het dagelijks leven van inwoners. Daarom ondersteunen we het gebruik van elektrische voertuigen en slimme energietoepassingen, zoals het thuis laden van auto's met zelf opgewekte zonne-energie en het benutten van autobatterijen voor energieopslag.

Purmerend heeft een bijzondere positie binnen Nederland. Door eerdere keuzes beschikt een groot deel van de stad over een warmtenet en behoort Purmerend landelijk tot de voorlopers op het gebied van aardgasvrij wonen. Stadsverwarming Purmerend vervult hierin een belangrijke rol. Als publiek warmtebedrijf levert het een belangrijke bijdrage aan de energietransitie én aan de energievoorziening van de stad. Als aandeelhouder blijft de gemeente sturen op publieke belangen, een gezonde financiële positie en een betrouwbare dienstverlening.

Tegelijkertijd verandert het energielandschap snel. De druk op het elektriciteitsnet neemt toe en netcongestie vormt steeds vaker een belemmering voor woningbouw, economische ontwikkeling en verduurzaming. Daarom werken wij samen met netbeheerders, ondernemers, woningcorporaties, ontwikkelaars en andere partners aan oplossingen die bijdragen aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur.

Wij ondersteunen initiatieven die het beschikbare elektriciteitsnet slimmer benutten, zoals samenwerking tussen bedrijven, innovatieve energietoepassingen, energie-uitwisseling en opslag van energie. Zo zorgen wij ervoor dat de ontwikkeling van onze gemeente niet onnodig wordt beperkt door schaarste op het elektriciteitsnet.

Rekening houden met water en klimaat

Klimaatverandering heeft gevolgen voor onze leefomgeving. We krijgen vaker te maken met extreme regenval, langere periodes van droogte en hogere temperaturen. Daarom bereiden wij onze gemeente stap voor stap voor op een veranderend klimaat. Bij nieuwbouw, herinrichting van wijken en onderhoud van de openbare ruimte houden wij rekening met beschikbaarheid van drinkwater, waterberging, groen, schaduw, verkoeling en biodiversiteit. Klimaatadaptatie is daarbij geen afzonderlijk programma, maar een vanzelfsprekend onderdeel van ruimtelijke ontwikkeling en beheer van de openbare ruimte.

Dierenwelzijn

Wij kiezen voor oplossingen die meerdere doelen tegelijk dienen: een aantrekkelijke leefomgeving, minder wateroverlast, meer biodiversiteit en een gezondere woonomgeving. Daarbij hebben wij ook oog voor de leefomgeving van dieren. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte houden wij rekening met biodiversiteit, natuurwaarden en de mogelijkheden voor dieren om zich veilig te verplaatsen en te verblijven. Zo versterken wij niet alleen de leefbaarheid voor inwoners, maar dragen wij ook bij aan een gezonde en soortenrijke omgeving. Wij vinden dat dieren met zorg en respect behandeld moeten worden en blijven in gesprek met organisaties die zich inzetten voor dierenwelzijn binnen onze gemeente.

Groen en natuur als onderdeel van leefbaarheid

Groen maakt onze gemeente aantrekkelijk, gezond en toekomstbestendig. Het zorgt voor verkoeling, vangt regenwater op, versterkt biodiversiteit en biedt ruimte voor ontmoeting en recreatie.

In een groeiende gemeente wordt het steeds belangrijker om zorgvuldig om te gaan met de beschikbare ruimte. Daarom behouden en versterken wij waar mogelijk groene verbindingen tussen wijken, parken, dorpen en het buitengebied.

Bij nieuwe ontwikkelingen zoeken wij steeds naar een goede balans tussen wonen, voorzieningen, bereikbaarheid, natuur en landschap. We bouwen met behoud van groen, biodiversiteit en ruimte voor klimaatadaptatie en sluiten aan bij regionale afspraken om circulair te bouwen. Dit mag niet in de weg staan van betaalbare woningbouw.

Grondstoffen slim benutten

Wij zien afval niet als een restproduct, maar als een waardevolle grondstof. Door afval beter te scheiden en materialen opnieuw te gebruiken, verminderen we verspilling en benutten we schaarse grondstoffen beter. Tegelijkertijd draagt betere afvalscheiding bij aan het beheersen van kosten voor inwoners en gemeente. Daarom zetten wij in op eenvoudige en toegankelijke afvalinzameling, duidelijke communicatie en voorzieningen die inwoners helpen om afval beter te scheiden.

Wij onderzoeken hoe inwoners kunnen worden gestimuleerd en beloond om minder restafval aan te bieden en hoe de inzameling van grondstoffen verder kan worden verbeterd. Daarbij kijken wij ook naar mogelijkheden om de inzameling van plastic eenvoudiger, effectiever en beter aan te laten sluiten bij de praktijk van inwoners. Praktische oplossingen die bijdragen aan een circulaire economie én betaalbaar blijven voor inwoners staan daarbij centraal.

Duurzaamheid als onderdeel van goed bestuur

De opgaven rond energie, klimaat, grondstoffen en leefomgeving lopen door tot ver na deze bestuursperiode. Daarom kiezen wij niet voor losse projecten, maar voor een aanpak waarin duurzaamheid onderdeel is van de keuzes die wij iedere dag maken. Bij investeringen, gebiedsontwikkelingen, onderhoud van de openbare ruimte en gemeentelijke bedrijfsvoering kijken wij steeds hoe wij verantwoord omgaan met energie, grondstoffen, natuur en leefomgeving. Daarbij wegen wij ook uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en maatschappelijke effecten mee. Wij geloven dat duurzame keuzes het meest succesvol zijn wanneer zij aansluiten bij het dagelijks leven van inwoners en ondernemers en bijdragen aan een gemeente die leefbaar, betaalbaar en toekomstbestendig blijft.

Hoofdstuk 7 in één oogopslag – Verantwoord vooruit

Onze keuzes

1. Duurzaam én betaalbaar
2. Keuzevrijheid bij verduurzaming
3. Slim omgaan met energie en netcongestie
4. Meer ruimte voor water en klimaatadaptatie
5. Bescherming van groen en biodiversiteit
6. Aandacht voor dierenwelzijn
7. Stimuleren nieuwe bronnen van energie
8. Afvalinzameling eenvoudiger en toegankelijker maken
9. Beter inzameling van plastic

Hoofdstuk 8 - Participatie als vertrekpunt

Inwonersparticipatie

Burgerberaad en inwonerspanels

Transparantie en terugkoppeling

Stad én de Beemster

Hoofdstuk 8

Participatie als vertrekpunt

Samen bouwen aan vertrouwen

Een gezonde democratie vraagt om meer dan eens in de vier jaar stemmen. Inwoners moeten zich gehoord voelen en ervaren dat zij invloed kunnen uitoefenen op keuzes die hun leefomgeving en toekomst raken.

Wij zien participatie daarom niet als sluitstuk van besluitvorming, maar als vertrekpunt. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen moeten zo vroeg mogelijk worden betrokken bij ontwikkelingen die invloed hebben op hun leefomgeving. Niet wanneer plannen al grotendeels vaststaan, maar wanneer er daadwerkelijk nog ruimte is om keuzes, alternatieven en prioriteiten met elkaar te bespreken.

Goede participatie leidt niet alleen tot meer betrokkenheid, maar ook tot betere besluiten. De kennis, ervaring en ideeën van inwoners helpen om beleid beter aan te laten sluiten op wat er leeft in de samenleving. Daarbij zijn wij helder over de ruimte voor invloed en maken wij inzichtelijk wat met de opgehaalde inbreng wordt gedaan.

Een nieuwe visie op participatie

Uiterlijk 1 januari 2027 moet iedere gemeente beschikken over een participatieverordening. Wij zien dit niet als een administratieve verplichting, maar als een kans om samen met de gemeenteraad, inwoners en maatschappelijke organisaties een nieuwe visie op participatie op te stellen. Het uitgangspunt daarbij is dat inwoners meer invloed moeten kunnen uitoefenen op besluiten die hun leefomgeving raken. Daarbij hebben wij nadrukkelijk aandacht voor groepen die nu minder vaak deelnemen aan participatietrajecten, zodat participatie een zo representatief mogelijk beeld geeft van wat er leeft binnen onze gemeente.

Nieuwe vormen van betrokkenheid

Om inwoners beter te betrekken bij belangrijke maatschappelijke vraagstukken organiseren wij deze bestuursperiode minimaal één burgerberaad. Het onderwerp wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Daarnaast zetten wij vaker representatieve inwonersenquête, digitale panels en andere vormen van raadpleging in. Met name bij nieuwe visies, beleidskaders en grote projecten helpen deze instrumenten om een breder beeld te krijgen van wat inwoners belangrijk vinden. Ook onderzoeken wij hoe het bestaande burgerinitiatief toegankelijker en aantrekkelijker kan worden gemaakt. Daarbij kijken wij onder meer naar digitale indiening, eenvoudigere procedures en een grotere bekendheid van het instrument.

Terugkoppeling en transparantie

Participatie is pas waardevol wanneer inwoners kunnen zien wat er met hun inbreng gebeurt. Daarom zorgen wij ervoor dat tijdens en na participatietrajecten inzichtelijk wordt gemaakt welke ideeën, zorgen en voorstellen zijn ingebracht en hoe deze zijn meegewogen in de uiteindelijke besluitvorming. Niet iedere wens kan worden overgenomen, maar inwoners mogen wel verwachten dat hun bijdrage serieus wordt behandeld en dat duidelijk wordt uitgelegd waarom keuzes worden gemaakt.

Oog voor stad én dorpen

Purmerend en Beemster vormen samen één gemeente, maar kennen ieder hun eigen karakter en opgaven. Wij vinden het belangrijk dat inwoners van de Beemster zich gehoord en vertegenwoordigd blijven voelen binnen het gemeentebestuur. Daarom onderzoeken wij hoe inwoners van de Beemster nog beter betrokken kunnen worden bij ontwikkelingen die specifiek betrekking hebben op hun dorpen en leefomgeving. Daarbij kijken wij ook naar bestaande overlegvormen en nieuwe mogelijkheden om de verbinding tussen gemeentebestuur en inwoners verder te versterken.

Opdracht aan het college

Het college werkt samen met de gemeenteraad aan een nieuwe visie op inwonersparticipatie en de daarbij behorende participatieverordening. Daarbij staat centraal dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties eerder en beter worden betrokken bij ontwikkelingen die hun leefomgeving raken.

Het college stimuleert nieuwe vormen van betrokkenheid, zoals een burgerberaad, representatieve inwonersenquête en digitale participatie. Daarbij wordt actief gewerkt aan het bereiken van groepen die nu minder vaak deelnemen aan participatieprocessen. Ook wordt onderzocht hoe het burgerinitiatief toegankelijker en laagdrempeliger kan worden gemaakt. Bij participatietrajecten zorgt het college voor heldere terugkoppeling over de opgehaalde inbreng en de wijze waarop deze is betrokken bij de uiteindelijke besluitvorming.

Daarnaast blijft het college gedurende de bestuursperiode met de gemeenteraad in gesprek over de uitvoering van dit akkoord en de ontwikkelingen binnen de gemeente. Ten minste één keer per jaar vindt hierover een openbaar gesprek plaats tussen gemeenteraad en college. Halverwege de bestuursperiode maakt het college een openbare tussenbalans op van de voortgang van het akkoord, de behaalde resultaten en de opgaven voor de resterende bestuursperiode.

Zo blijft dit akkoord richting geven aan het bestuur van de gemeente, zonder dat het een dichtgetimmerd document wordt. Niet door het akkoord voortdurend open te breken, maar door met elkaar in gesprek te blijven over de koers, de uitvoering en nieuwe ontwikkelingen die zich aandienen.

Hoofdstuk 8 in één oogopslag – Participatie als vertrekpunt

Onze keuzes

1. Participatie aan de voorkant
2. Burgerberaad deze bestuursperiode
3. Inwonerspanels en enquêtes vaker inzetten
4. Heldere terugkoppeling van participatie
5. Oog voor de eigen positie van de Beemster
6. Sterkere rol van de gemeenteraad
7. Samen besturen en samen leren

Juni 2026

Fotografie

PdV Fotografie
Gallery Robien
Moments by Kelly

Bezoekadres

Purmersteenweg 42
1441 DM Purmerend

Postadres

Postbus 15
1440 AA Purmerend

Telefoon & e-mail

0299 452 452
info@purmerend.nl

purmerend.nl